

Створення Збройних сил України (ЗСУ), їх реформування й розвиток тісно пов'язані з формуванням системи воєнно-наукових досліджень, необхідність якої зумовлювалася як фактом отримання Україною державної незалежності, так і важливою роллю воєнної науки в оборонному будівництві.

Перспективи вдосконалення системи воєнно-наукових досліджень.

У рамках виконання заходів, передбачених Державною комплексною програмою реформування та розвитку ЗСУ на період до 2017 року, основними заходами з розвитку системи воєнно-наукових досліджень є:

– щодо системи керування науковою й науково-технічною діяльністю:

- пошук шляхів реального вдосконалення й оптимальної організації роботи та структури системи воєнно-наукових досліджень, спроможної ефективно забезпечувати цілеспрямований і збалансований розвиток усіх галузей воєнної науки (воєнно-теоретичної, військово-технічної, військово-гуманітарної тощо);

- удосконалення порядку взаємодії на відомчому, міжвідомчому, міжнародному рівнях суб'єктів системи воєнно-наукових досліджень, науково-організаційних підрозділів і науково-дослідних установ, замовників і виконавців наукових досліджень, роботи науково-організаційних підрозділів у командуваннях видів ЗСУ, структурних підрозділах МОУ й ГШ ЗСУ;

- своєчасне та оперативне впровадження наукових досліджень (розробок, напрацювань) у практику діяльності військ (сил) ЗСУ;

- організація перевірки напрацьованих нових форм і методів наукових досліджень, теоретичних напрацювань під час заходів оперативної підготовки військ (сил) ЗСУ на предмет доцільності реального втілення їх у практику діяльності ЗСУ;

- здійснення постійного й дієвого контролю за науковою та науково-технічною діяльністю на всіх рівнях системи воєнно-наукових досліджень і на цій основі уникнення витрат часу й ресурсів на дублюючі та неперспективні роботи;

- удосконалення процесу планування (річного, перспективного й довгострокового) наукової та науково-технічної діяльності;

– щодо системи науково-дослідних установ ЗСУ:

- оптимізація організаційно-штатної та функціональної структури й чисельності науково-дослідних установ відповідно до покладених на них завдань згідно з потребами військового будівництва в Україні;

- упровадження новітніх технологій і прийомів досліджень, математичного моделювання процесів і явищ та на цій основі підвищення ефективності наукової роботи і якості наукової продукції;

- забезпечення всебічної взаємодії основних виконавців і співвиконавців наукових досліджень;

- раціональне й ефективне використання наукового потенціалу ВВНЗ Збройних сил України;

– щодо фінансового й матеріально-технічного забезпечення наукових досліджень:

- розроблення й упровадження механізму раціонального розподілу коштів, виділених для фінансування наукових досліджень, відповідно до визначених пріоритетів;

- підвищення ефективності використання наявної науково-дослідної бази, її розвиток за рахунок цільового фінансування й позабюджетних коштів, отриманих за виконання госпрозрахункових робіт;

- використання науково-дослідної й матеріально-технічної баз навчальних центрів, ВВНЗ і військових наукових підрозділів військових навчальних закладів України для забезпечення наукових досліджень;

– щодо підготовки наукових кадрів:

- удосконалення та збалансування за фаховими напрямами цільової підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації в докторантурах й ад'юнктурах відповідно до реальних потреб військових навчальних закладів і НДУ ЗСУ;

- підвищення рівня професійної підготовки офіцерських кадрів науково-дослідних установ ЗСУ;

- створення системи перепідготовки й підвищення кваліфікації наукових співробітників – працівників ЗСУ;

– щодо інформаційного забезпечення наукових досліджень:

- удосконалення механізму воєнно-наукової та науково-технічної інформації з метою гарантованого й надійного інформаційного забезпечення наукових досліджень, використання вітчизняного й зарубіжного досвіду з розв'язання воєнно-теоретичних проблем, розроблення ОВТ, а також досягнень в інших галузях науки й техніки, які мають оборонне значення.

Основні зусилля воєнної науки на перспективу мають бути зосереджені на розв'язанні таких ключових проблем:

- науковому супроводженні заходів підтримання національної й колективної безпеки, які стосуються розвитку способів і засобів запобігання воєнним конфліктам, дослідженні проблем миротворчої діяльності;

- дослідженні форм та способів підготовки і ведення сучасної збройної боротьби, розробленні на цій основі науково обґрунтованих рекомендацій і пропозицій з питань підготовки, застосування і всебічного матеріально-технічного забезпечення ЗСУ;

- обґрунтуванні заходів поетапного реформування й розвитку ЗСУ відповідно до вимог Державної комплексної програми реформування та розвитку ЗСУ на період до 2017 року з урахуванням створення нового роду військ – Сил спеціальних операцій;

- розв'язанні проблем організації управління і взаємодії ЗСУ, інших військових формувань та органів спеціального призначення в особливий період і в мирний час;

- пошуку шляхів продовження ресурсу й модернізації наявного ОВТ, розробленні новітніх видів і типів озброєння вітчизняного виробництва, розвитку технологій спеціального й подвійного призначення.

Таким чином, можна впевнено констатувати, що воєнна наука в незалежній Україні і її Збройних силах відбулася, розвивається й посилює взаємодію з іншими фундаментальними науками. Вона посідає чільне місце й дедалі більше поширюється в науковому супроводженні процесів реформування ЗСУ, розвитку ОВТ. Досягнуті воєнною наукою здобутки, безумовно, сприяють взаємному збагаченню не лише воєнної, а й інших наук, підвищують їхню спільну результативність у справі забезпечення спроможності військ (сил) ЗСУ і на цій основі – зміцнення обороноздатності держави *(Гусак Ю., Кліщевський М. Становлення системи воєнно-наукових досліджень у незалежній Україні: 1991–2013 роки // Наука і оборона. – 2013. – № 4. – С. 33–41).*